

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317,
320, 322 IR 324 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 34 STRAIPSNIO IR XXX SKYRIAUS
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4116“
PROJEKTO (toliau – Projektas) (TAP-16-1144; TAIS NR. 16-7623)

2016-07-01 Nr.NV-2156

Vilnius

1. **Projekto rengėjas** – Teisingumo ministerija.

2. **Projekto tikslas, esmė** – Projektu siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei *iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Seimo narių S. Šedbaro ir V. Gailiaus* pateiktam Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektui Nr. XIIP-4116 (toliau – Įstatymo projektas) *ir kartu pasiūlyti jį tikslinti pagal pateiktus siūlymus.*

Įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse *atsisakyti privataus kaltinimo instituto*, baudžiamajame procese *paliekant tik valstybinį kaltinimą*. Atsižvelgiant į tai, Projektu atkreipiamas dėmesys, kad turi būti išspręstas tolimesnis veikų, dėl kurių iki šiol buvo taikomas privataus kaltinimo bylų procesas, baudžiamojo persekiojimo klausimas (pvz., papildant Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnyje pateiktą nusikalstamų veikų, dėl kurių ikiteisminis tyrimas pradedamas tik esant nukentėjusiojo skundai, jo teisėto atstovo pareiškimui ar prokuroro reikalavimu, sąrašą). Projektu taip pat siūloma baudžiamajame procese išlaikyti kai kuriuos diskrecinius elementus, pvz., taikinamąjį posėdį. Kartu atkreipiamas dėmesys, kad įstatymo įgyvendinimui prireiks daugiau laiko ir papildomų valstybės biudžeto lėšų.

3. **Derinimas** – Projektas nebuvo pateiktas derinti kitoms institucijomis, kadangi jis iš esmės susijęs su Teisingumo ministerijos kompetencija; rengiant Projektą, atsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryto Baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto narių nuomones.

4. **Dalykinio ir teisinio vertinimo išvada**

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, reikalavimus.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-06-27 Nr. (1.5) LT-736

**TEIKIMAS DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 IR 324
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 34 STRAIPSNIO IR XXX SKYRIAUS PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4116“ PROJEKTO**

Teisingumo ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Vyriausybės kanclerio 2016 m. birželio 2 d. rezoliucija Nr. S-51-1870, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4116“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektu Nr. XIIP-4116 (toliau – Įstatymo projektas) yra siekiama Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) atsisakyti privataus kaltinimo instituto, baudžiamajame procese paliekant tik valstybinį kaltinimą.

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau tobulinti jį atsižvelgiant į Nutarimo projekte pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projektu atkreipiamas dėmesys, kad turi būti išspręstas tolimesnis veikų, dėl kurių iki šiol buvo taikomas privataus kaltinimo bylų procesas, baudžiamojo persekiojimo klausimas (pavyzdžiui, galėtų būti papildytas Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnyje pateiktas nusikalstamų veikų, dėl kurių ikiteisminis tyrimas pradedamas tik esant nukentėjusiojo skundai, jo teisėto atstovo pareiškimui ar prokuroro reikalavimu, sąrašas). Nutarimo projektu taip pat siūloma apsvarstyti galimybę baudžiamajame procese išlaikyti kai kuriuos diskrecinius elementus, pavyzdžiui, taikinamąjį posėdį. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad įstatymo įgyvendinimui prireiks daugiau laiko ir papildomų valstybės biudžeto lėšų.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektas nebuvo derintas su kitomis institucijomis, kadangi jis iš esmės susijęs su Teisingumo ministerijos kompetencija, tačiau rengiant Nutarimo projektą, atsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu sudaryto Baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto narių išsakytas nuomones.

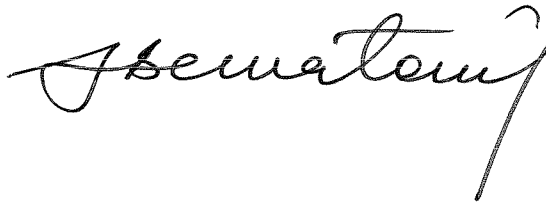
Nutarimo projektas atitinka Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-5.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento (direktorė Simona Mesonienė, tel. (8 5) 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) Baudžiamosios justicijos skyrius (vedėjas Darius Mickevičius, tel. (8 5) 266 2966, el. p. darius.mickevicius@tm.lt, patarėjas Jevgenijus Kuzma (tel. (8 5) 266 2884, el. p. jevgenijus.kuzma@tm.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO
3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 IR 324 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO,
34 STRAIPSNIO IR XXX SKYRIAUS PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4116**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. birželio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-1559 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektui Nr. XIIP-4116 (toliau – įstatymo projektas), tačiau siūlyti jį tobulinti atsižvelgiant į toliau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projektu siūlant panaikinti privataus kaltinimo institutą ir iš Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) pašalinti 407 straipsnį, lieka neišspręsti šiame straipsnyje išvardytų nusikalstamų veikų baudžiamojo persekiojimo klausimai. Įstatymo projektu nėra siūlomi nei Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnyje pateikto nusikalstamų veikų, dėl kurių ikiteisminis tyrimas pradedamas tik esant nukentėjusiojo skundai, jo teisėto atstovo pareiškimui ar prokuroro reikalavimu, sąrašo papildymai, nei, kaip kita galima alternatyva, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – Baudžiamasis kodeksas) pakeitimai (pavyzdžiui, dekriminalizuoti kai kurias nusikalstamas veikas arba pašalinti sąlygą dėl atsakomybės taikymo tik tais atvejais, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas arba prokuroro reikalavimas). Taigi įstatymo projektu siūlomas naujas teisinis reguliavimas yra nepakankamas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina peržiūrėti siūlomo pripažinti negaliojančiu Baudžiamojo proceso kodekso 407 straipsnyje pateiktą nusikalstamų veikų sąrašą ir priimti dėl jų vieną iš paminėtų galimų sprendimų (pavyzdžiui, perkelti šį sąrašą į Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnį).

2. Pažymėtina, kad vienu reikšmingiausių privataus kaltinimo bylų proceso ypatumų laikytina baudžiamojo proceso įstatyme įtvirtinta galimybė konflikto šalims susitaikyti ir sudaryti teisines prielaidas nutraukti pradėtą baudžiamąjį procesą. Baudžiamojo proceso kodekso 413 straipsnio 5 dalyje nurodomas svarbus privataus kaltinimo bylų proceso etapas – taikinamasis posėdis. Pažymėtina, kad Baudžiamojo proceso kodekso 416 straipsnis leidžia proceso dalyviams pasinaudoti minėta konflikto šalių susitaikymo galimybe net iki baigiamųjų kalbų pabaigos, t. y. iki pat asmens, kaltinamo padarius nusikalstamą veiką, pripažinimo kaltu arba nekaltu. Įstatymo projektu panaikinus privataus kaltinimo institutą, būtų itin smarkiai suvaržytos ir taip gana ribotos atkuriamojo teisingumo ir mediacijos galimybės baudžiamajame procese. Panaikinus plataus pobūdžio galimybę šalims susitaikyti privataus kaltinimo bylų proceso metu, iš esmės liktų tik Baudžiamojo kodekso 38 straipsnyje nustatyta daug siauresnė ir jau kitokio pobūdžio susitaikymo galimybė.

Kadangi įstatymo projektu būtų labai apribotos konflikto šalių susitaikymo galimybės, taip pat į tai, kad baudžiamajam procesui dėl nusikalstamų veikų, pavyzdžiui, šmeižimo, pradėti pakaktų tik nukentėjusio asmens skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo ir baudžiamasis procesas dėl tokių nusikalstamų veikų toliau vyktų bendra tvarka, neišvengiamai didėtų ir nuteistų asmenų skaičius.

Atsižvelgiant į tai, tobulinant įstatymo projektą siūlytina numatyti priemones, kuriomis nukentėjusysis ar jo teisėtas atstovas galėtų daryti įtaką baudžiamojo proceso eigai arba kuriomis būtų išlaikytos konflikto šalių susitaikymo galimybės (pavyzdžiui, apsvarstyti galimybę dėl tokių veikų ir toliau rengti taikinamąjį posėdį). Taip įstatymo projektu siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai būtų labiau suderinti su valstybės baudžiamosios politikos prioritetais, orientuotais į baudžiamojo proceso optimizavimą ir efektyvesnių teisinių ginčų sprendimų plėtrą.

3. Nors įstatymo projektu siūlomi esminiai baudžiamojo proceso pokyčiai, įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad įstatymo projektui įgyvendinti papildomų išlaidų iš valstybės biudžeto neprireiks. Šis įstatymo projekto rengėjų teiginys nėra pagrįstas. Atkreiptinas dėmesys, kad, Baudžiamojo proceso kodekse panaikinus privataus kaltinimo institutą, dėl Baudžiamojo proceso kodekso 407 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, kurių, apytiksliais skaičiavimais, užregistruojama apie 5 000–6 000 atvejų per metus, baudžiamasis procesas vyktų bendra tvarka, t. y. visais atvejais privalomai būtų atliekamas ikiteisminis tyrimas. Atsižvelgiant į tai, labai padidėtų atliekamų ikiteisminių tyrimų, tenkančių vienam ikiteisminio tyrimo pareigūnui, skaičius, kas neišvengiamai lemtų poreikį didinti bendrą ikiteisminių pareigūnų skaičių ir su tuo susijusias papildomas finansines sąnaudas. Išaugęs nuteistųjų skaičius lemtų alternatyvias laisvės atėmimui bausmes vykdančių institucijų – probacijos tarnybų – augančius darbo krūvius ir didėjančias sąnaudas. Tam tikra apimtimi gali išaugti ir realią laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skaičius. Taigi įstatymo projektu siūlomiems teisinio reguliavimo pakeitimams įgyvendinti neabejotinai reikės papildomų išlaidų iš valstybės biudžeto ir į tai būtina atsižvelgti, priimant sprendimą dėl įstatymo projekto ir jo įgyvendinimo tvarkos (pavyzdžiui, nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą, kad galėtų būti suplanuoti ir skirti papildomi asignavimai ikiteisminio tyrimo įstaigoms ir pan.).

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisingumo ministerijos
Administracinės ir baudžiamosios
justicijos departamento direktorė

Simona Mesonienė
2016-06-23

Teisingumo ministras
Juozas Bernatonių
Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. birželio 1 d. Nr. SV-S-1559
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2016 m. gegužės 31 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-355 ir į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymą, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

- (12) 1. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3606(2).
- (12) 2. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.166 ir 3.167 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3951.
- (12) 3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4116.
- (12) 4. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309.
5. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310.
6. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311.
- (12) 7. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312.
8. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313.
- (13) 9. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 202 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4369.

- 23 10. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4391.
- 12 11. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4394.
- 17 12. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4437.

Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas

Vydas Gedvilas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 22, 57,
58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 IR 324 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 34 STRAIPSNIO IR
XXX SKYRIAUS PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR BAUDŽIAMOJO
KODEKSO 139, 140, 148, 152, 154, 165, 168, 188, 313 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas (BPK) numato dvi kaltinimo rūšis – valstybinį, kai kaltinimą teisme palaiko prokuroras, ir privatų, kai kaltinimo funkciją vykdo pats nukentėjęsysis arba jo teisėtas atstovas. Privataus kaltinimo bylų procesą reglamentuoja atskiras BPK XXX skyrius.

Veikos, kurios yra nagrinėjamos privataus kaltinimo tvarka išvardintos Baudžiamojo proceso kodekso 407 straipsnyje. Teismų praktikoje dažniausiai kreipiamasi dėl nežymaus sveikatos sutrikdymo arba fizinio skausmo sukėlimo, šmeižimo, įžeidimo, svetimo turto sunaikinimo ar sugadinimo. 2015 m. priimtais Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymais įžeidimas buvo dekriminalizuotas, o svetimo turto sunaikinimas ar sugadinimas (padaromas tyčia) perduotas valstybiniam kaltinimui.

Privatus kaltintojas praktikoje susiduria su pagrindine problema – įrodymų reikalingų kaltinimui pagrįsti surinkimu, todėl net ir šmeižimo atveju yra dažnai atliekami ikiteisminio tyrimo veiksmais, siekiant nustatyti nusikalstamą veiką padariusį asmenį.

Teismai susiduria su tuo, kad privatūs kaltintojai dažnai nesugeba tinkamai suformuluoti kaltinimo, pagrįsti jo tinkamais įrodymais, o teismas negali pažeisti rungtyniškumo principo ir savo iniciatyva pradėti rinkti įrodymų, reikalingų kaltinimui pagrįsti.

Privataus kaltinimo institutas, projekto autoriaus nuomone, yra istorinis reliktas, kylantis iš viduramžių teisės sistemų. Seimo kanceliarijos Parlamentinių tyrimų departamento atlikta apžvalga rodo, kad nemažai šalių atsisako privataus kaltinimo instituto.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas Seimo narys Stasys Šedbaras.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse numatytos dvi kaltinimo rūšis: valstybinis, kai kaltinimą teisme palaiko prokuroras, ir privatus, kai kaltinimo funkciją vykdo pats nukentėjęsysis. Privataus kaltinimo bylų procesą reglamentuoja BPK XXX skyrius.

Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse privataus kaltinimo sričiai priskiriamos šios nusikalstamos veikos: 139 straipsnio 1 dalis, 140 straipsnio 1 dalis, 148 straipsnis, 152 straipsnis, 154 straipsnis, 165 straipsnis, 168 straipsnis, 188 straipsnis, 313 straipsnis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymų projektuose siūloma atsisakyti privataus kaltinimo instituto, paliekant tik valstybinį kaltinimą.

Paminėta projekto nuostata siekiama

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.
Kriminogeninei situacijai ir korupcijai įstatymas įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.
Verslo sąlygoms ir jo plėtrai įstatymas įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.
Įgyvendinančių teisės aktų priimti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.
Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų reikalavimų ir atitinka bendrines lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.
Įstatymo projektas neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir ES dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, - kas ir kada juos turėtų priimti.
Nauji įgyvendinamieji teisės aktai nebus rengiami.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).
Įstatymo įgyvendinimas papildomų išlaidų iš valstybės biudžeto nepareikalaus.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.
Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.
„privatus kaltinimas“,

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Vitalijus Gailius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 IR 324
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 34 STRAIPSNIO IR XXX SKYRIAUS PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kaltinamuoju laikomas asmuo, dėl kurio šio Kodekso nustatyta tvarka yra prokuroro priimtas kaltinamasis aktas arba prokuroro pareiškimas nubausti asmenį teismo baudžiamojo įsakymo tvarka, taip pat asmuo, prieš kurį teisme nagrinėjama byla pagreitinto proceso tvarka.“

3 straipsnis. 34 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 34 straipsnį.

4 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nušalinimą gali pareikšti įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis, išteisintasis, gynėjas, prokuroras, taip pat nukentėjusysis, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas arba jų atstovai.“

5 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus ir juos išdėstyti taip:

„1) jis toje byloje yra nukentėjusysis, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas, bet kurio iš šių asmenų šeimos narys ar giminaitis, įtariamojo, kaltinamojo bei nuteistojo ar atstovo pagal įstatymą, teisėjo, ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno ar gynėjo toje byloje šeimos narys ar giminaitis;“

2) jis yra dalyvavęs toje byloje kaip liudytojas, įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo atstovas pagal įstatymą, nukentėjusiojo, civilinio ieškovo ar civilinio atsakovo atstovas;“

6 straipsnis. 256 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 256 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prokuroras ir nukentėjusysis turi teisę iki įrodymų tyrimo teisme pabaigos pateikti rašytinį prašymą kaltinime nurodytos veikos faktines aplinkybes pakeisti iš esmės skirtingomis. Šiame prašyme turi būti išdėstytos šios iš esmės skirtingos faktinės aplinkybės. Teismas, gavęs tokį prašymą, taip pat tais atvejais, kai yra pagrindas manyti, kad kaltinime nurodytos veikos faktinės aplinkybės gali būti pakeistos iš esmės skirtingomis, apie tai nedelsdamas praneša nagrinėjimo teisme dalyviams. Jeigu yra gautas prokuroro ar nukentėjusiojo prašymas kaltinime nurodytos veikos faktines aplinkybes pakeisti iš esmės skirtingomis, šio prašymo nuorašai įteikiami nagrinėjimo teisme dalyviams. Išnagrinėjus baudžiamąją bylą, nuosprendyje gali būti paliekamos ir kaltinamajame akte nurodytos veikos faktinės aplinkybės.“

2. Pakeisti 256 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prokuroras ir nukentėjusysis turi teisę iki įrodymų tyrimo teisme pabaigos pateikti rašytinį prašymą pakeisti kaltinime nurodytos veikos kvalifikavimą. Teismas, gavęs tokį prašymą, taip pat tais atvejais, kai yra pagrindas manyti, kad kaltinime nurodyta veika gali būti perkvalifikuota, apie šią galimybę nedelsdamas praneša nagrinėjimo teisme dalyviams. Jeigu yra gautas prokuroro ar nukentėjusiojo prašymas pakeisti kaltinime nurodytos veikos kvalifikavimą, šio prašymo nuorašai įteikiami kaltinamajam, jo gynėjui ir kitiems nagrinėjimo teisme dalyviams. Išnagrinėjus baudžiamąją bylą, kaltinamasis gali būti pripažintas kaltu ir remiantis kaltinamajame akte pateiktu veikos kvalifikavimu.“

7 straipsnis. 293 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 293 straipsnio 3 dalį.

8 straipsnis. 312 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 312 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinius skundus dėl neįsiteisėjusio nuosprendžio bet kokiais pagrindais ir motyvais turi teisę paduoti prokuroras, nuteistasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, jų gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, nukentėjusysis ir jo atstovas.“

9 straipsnis. 317 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 317 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nuteistajam, išteisintajam ir asmeniui, kuriam byla nutraukta, išsiunčiamas prokuroro, nukentėjusiojo ar jo atstovo skundo nuorašas. Kitiems proceso dalyviams tokie nuorašai įteikiami jų prašymu.“

10 straipsnis. 320 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 320 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pabloginti nuteistojo ar išteisintojo, taip pat asmens, kuriam byla nutraukta, padėti apeliacinės instancijos teismas gali tik tuo atveju, kai dėl to yra prokuroro, nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo skundai. Nuteistojo, išteisintojo ar asmens, kuriam byla nutraukta, padėtis negali būti pabloginta daugiau, negu to prašoma apeliaciniame skunde.“

11 straipsnis. 322 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 322 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šiame posėdyje turi teisę dalyvauti nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam paskirtos ar nepaskirtos priverčiamosios medicinos priemonės, jų atstovai pagal įstatymą, nukentėjusysis, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas ir jų atstovai. Šių asmenų, jeigu jiems buvo laiku pranešta apie bylos nagrinėjimo laiką, neatvykimas nekludo nagrinėti bylą.“

12 straipsnis. 324 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 324 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Baigiamosios kalbos prasideda apelianų kalbomis. Jeigu yra prokuroro, nukentėjusiojo ar jo atstovo skundas, pirmiausia kalba šie asmenys, pirmas iš jų – padavęs skundą. Kitais atvejais pirmiausia kalba nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, pirmas iš jų – padavęs skundą. Po to baigiamąsias kalbas pasako kiti proceso dalyviai. Baigiamąsias kalbas pasakę proceso dalyviai turi teisę atsikirsti ir pasakyti pastabas dėl to, kas buvo pasakyta per pirmesnes kalbas. Paskutinis atsikerta ir pasako pastabas nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, arba jo gynėjas ar atstovas pagal įstatymą. Po baigiamųjų kalbų nuteistajam, išteisintajam ar asmeniui, kuriam byla nutraukta, suteikiamas paskutinis žodis.“

13 straipsnis. XXX skyriaus pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios XXX skyrių.

14 straipsnis. Įstatymo taikymas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos nagrinėti privataus kaltinimo bylos baigiamos nagrinėti vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiomis privataus kaltinimo bylų nagrinėjimą reglamentuojančiomis nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Vitalijus Gailius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 IR 324
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 34 STRAIPSNIO IR XXX SKYRIAUS PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS
ISTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 3 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

~~„5) jeigu nukentėjusysis susitakė su asmeniu, kaltinamu šio Kodekso 407 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos padarymu;“~~

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kaltinamuoju laikomas asmuo, dėl kurio šio Kodekso nustatyta tvarka yra prokuroro priimtas kaltinamasis aktas arba prokuroro pareiškimas nubausti asmenį teismo baudžiamojo įsakymo tvarka, taip pat asmuo, prieš kurį teisme nagrinėjama byla ~~privataus kaltinimo ar~~ pagreitinoto proceso tvarka.

3 straipsnis. 34 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 34 straipsnį.

~~34 straipsnis. Privatus kaltintojas~~

~~„1. Privatus kaltintojas yra nukentėjusysis arba jo atstovas, palaikantis kaltinimą šio Kodekso numatytoje privataus kaltinimo byloje.~~

~~2. Privatus kaltintojas, dalyvaudamas nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, palaiko kaltinimą, pateikia įrodymus ir dalyvauja juos tiriant, dalyvauja baigiamosiose kalbose, pateikia pasiūlymų dėl teisiamejame posėdyje ištirtų įrodymų vertinimo, baudžiamųjų įstatymų taikymo, bausmės rūšies ir dydžio, nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimo.~~

~~3. Privatus kaltintojas turi teisę dalyvauti apeliaciniame procese.“~~

4 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nušalinimą gali pareikšti įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis, išteisintasis, gynėjas, prokuroras, taip pat nukentėjusysis, ~~privatus kaltintojas~~, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas arba jų atstovai.“

5 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus ir juos išdėstyti taip:

„1) jis toje byloje yra nukentėjusysis, ~~privatus kaltintojas~~, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas, bet kurio iš šių asmenų šeimos narys ar giminaitis, įtariamąjo, kaltinamojo bei nuteistojo ar atstovo pagal įstatymą, teisėjo, ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno ar gynėjo toje byloje šeimos narys ar giminaitis;“

2) jis yra dalyvavęs toje byloje kaip liudytojas, įtariamąjo, kaltinamojo ar nuteistojo atstovas pagal įstatymą, nukentėjusiojo, ~~privatus kaltintojo~~, civilinio ieškovo ar civilinio atsakovo atstovas;“

6 straipsnis. 256 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 256 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prokuroras, ~~privatus kaltintojas~~ ir nukentėjusysis turi teisę iki įrodymų tyrimo teisme pabaigos pateikti rašytinį prašymą kaltinime nurodytos veikos faktines aplinkybes pakeisti iš esmės skirtingomis. Šiame prašyme turi būti išdėstytos šios iš esmės skirtingos faktinės aplinkybės. Teismas, gavęs tokį prašymą, taip pat tais atvejais, kai yra pagrindas manyti, kad kaltinime nurodytos veikos faktinės aplinkybės gali būti pakeistos iš esmės skirtingomis, apie tai nedelsdamas praneša nagrinėjimo teisme dalyviams. Jeigu yra gautas prokuroro, ~~privataus kaltintojo~~ ar nukentėjusiojo prašymas kaltinime nurodytos veikos faktines aplinkybes pakeisti iš esmės skirtingomis, šio prašymo nuorašai įteikiami nagrinėjimo teisme dalyviams. Išnagrinėjus baudžiamąją bylą, nuosprendyje gali būti paliekamos ir kaltinamajame akte nurodytos veikos faktinės aplinkybės.“

2. Pakeisti 256 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prokuroras, ~~privatus kaltintojas~~ ir nukentėjusysis turi teisę iki įrodymų tyrimo teisme pabaigos pateikti rašytinį prašymą pakeisti kaltinime nurodytos veikos kvalifikavimą. Teismas, gavęs tokį prašymą, taip pat tais atvejais, kai yra pagrindas manyti, kad kaltinime nurodyta veika gali būti perkvalifikuota, apie šią galimybę nedelsdamas praneša nagrinėjimo teisme dalyviams. Jeigu yra gautas prokuroro, ~~privataus kaltintojo~~ ar nukentėjusiojo prašymas pakeisti kaltinime nurodytos veikos kvalifikavimą, šio prašymo nuorašai įteikiami kaltinamajam, jo gynėjui ir kitiems nagrinėjimo teisme dalyviams. Išnagrinėjus baudžiamąją bylą, kaltinamasis gali būti pripažintas kaltu ir remiantis kaltinamajame akte pateiktu veikos kvalifikavimu.“

7 straipsnis. 293 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 293 straipsnio 3 dalį.

„3. ~~Jeigu privataus kaltinimo byloje yra sujungti priešpriešiniai kaltinimai, baigiamųjų kalbų eiliškumą nustato teismas.“~~

8 straipsnis. 312 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 312 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinius skundus dėl neįsiteisėjusio nuosprendžio bet kokiais pagrindais ir motyvais turi teisę paduoti prokuroras, ~~privatus kaltintojas~~, nuteistasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, jų gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, nukentėjusysis ir jo atstovas.“

9 straipsnis. 317 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 317 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nuteistajam, išteisintajam ir asmeniui, kuriam byla nutraukta, išsiunčiamas prokuroro, ~~privataus kaltintojo~~ ar nukentėjusiojo, ar jo atstovo skundo nuorašas. Kitiems proceso dalyviams tokie nuorašai įteikiami jų prašymu.“

10 straipsnis. 320 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 320 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pabloginti nuteistojo ar išteisintojo, taip pat asmens, kuriam byla nutraukta, padėti apeliacinės instancijos teismas gali tik tuo atveju, kai dėl to yra prokuroro, ~~privataus kaltintojo~~, nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo skundai. Nuteistojo, išteisintojo ar asmens, kuriam byla nutraukta, padėtis negali būti pabloginta daugiau, negu to prašoma apeliaciniame skunde.“

11 straipsnis. 322 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 322 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šiame posėdyje turi teisę dalyvauti nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam paskirtos ar nepaskirtos priverčiamosios medicinos priemonės, jų atstovai pagal įstatymą, nukentėjusysis,

~~privatus kaltintojas, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas ir jų atstovai. Šių asmenų, jeigu jiems buvo laiku pranešta apie bylos nagrinėjimo laiką, neatvykimas nekludo nagrinėti bylą.~~

12 straipsnis. 324 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 324 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Baigiamosios kalbos prasideda apelianų kalbomis. Jeigu yra prokuroro, ~~privatus kaltintojo~~, nukentėjusiojo ar jo atstovo skundas, pirmiausia kalba šie asmenys, pirmas iš jų – padavęs skundą. Kitais atvejais pirmiausia kalba nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, pirmas iš jų – padavęs skundą. Po to baigiamąsias kalbas pasako kiti proceso dalyviai. Baigiamąsias kalbas pasakę proceso dalyviai turi teisę atsikirsti ir pasakyti pastabas dėl to, kas buvo pasakyta per pirmesnes kalbas. Paskutinis atsikerta ir pasako pastabas nuteistasis, išteisintasis, asmuo, kuriam byla nutraukta, arba jo gynėjas ar atstovas pagal įstatymą. Po baigiamųjų kalbų nuteistajam, išteisintajam ar asmeniui, kuriam byla nutraukta, suteikiamas paskutinis žodis.“

13 straipsnis. XXX skyriaus pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios XXX skyrių.

„XXX SKYRIUS PRIVATAUS KALTINIMO BYLŲ PROCESAS

407 straipsnis. ~~Privatus kaltinimo bylos~~

~~Baudžiamųjų bylų dėl nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 139 straipsnio 1 dalyje, 140 straipsnio 1 dalyje, 148, 152, 154, 155, 165, 168 straipsniuose, 187 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 188, 313 straipsniuose, procesas pradedamas tik tuo atveju, kai yra nukentėjusiojo skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas. Šiose bylose ikiteisminis tyrimas neatliekamas, išskyrus šio Kodekso 409 straipsnyje numatytus atvejus.~~

408 straipsnis. ~~Asmenys, turintys teisę paduoti skundą ar pareiškimą ir palaikyti kaltinimą teisme~~

- ~~1. Privatus kaltinimo byloje skundą paduoda ir kaltinimą teisme palaiko nukentėjusysis. Teisme jis įgyja privataus kaltintojo statusą.~~
- ~~2. Jeigu nukentėjusysis dėl nepilnametystės, fizinį ar psichinį trūkumą negali pasinaudoti visomis nukentėjusiojo teisėmis, paduoti pareiškimą ir palaikyti kaltinimą teisme gali jo teisėtas atstovas.~~
- ~~3. Jeigu procesas pradėtas dėl nukentėjusiojo teisėto atstovo pareiškimo, toks atstovas teisme įgyja privataus kaltintojo statusą ir kaltinimą teisme palaiko vienas arba kartu su nukentėjusiuoju.~~

409 straipsnis. ~~Perėjimas iš privataus kaltinimo į valstybinį kaltinimą~~

- ~~1. Jeigu šio Kodekso 407 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos turi visuomeninę reikšmę ar jomis padaryta žala asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtą savo interesų, prokuroras, nesvarbu, ar yra nukentėjusiojo skundas arba jo teisėto atstovo pareiškimas, dėl šių veikų privalo pradėti baudžiamąjį procesą.~~
- ~~2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja privataus kaltinimo bylos proceso metu, iki įrodymų tyrimo pradžios, prokuroras privalo pateikti teismui rašytinį pareiškimą, kad šioje byloje palaikys valstybinį kaltinimą. Šiuo atveju byla perduodama prokurorui. Ikiteisminis bylos tyrimas ir bylos nagrinėjimas teisme vyksta bendra tvarka.~~
- ~~3. Jeigu Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 140 straipsnio 1 dalyje, 148, 152 ir 165 straipsniuose numatytos nusikalstamos veikos turi smurto artimoje aplinkoje požymių, ikiteisminis tyrimas pradedamas, nesvarbu, ar yra nukentėjusiojo skundas arba jo teisėto atstovo pareiškimas. Dėl šių veikų privaloma pradėti baudžiamąjį procesą bendra tvarka.~~

~~4. Ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamų veikų, numatytų šio Kodekso 407 straipsnyje, atliekamas bendra tvarka, jeigu nusikalstamos veikos padarymu įtariamas asmuo nėra žinomas.~~

~~5. Jeigu nagrinėjant privataus kaltinimo bylą teisme paaiškėja, kad kaltinamasis padarė nusikalstamą veiką, dėl kurios turi būti palaikomas valstybinis kaltinimas, privataus kaltinimo procesas nutraukiamas ir bylos medžiaga perduodama prokurorui.~~

410 straipsnis. Priešpriešinio skundo nagrinėjimas

~~1. Kaltinamasis privataus kaltinimo byloje iki įrodymų tyrimo teisme pradžios turi teisę paduoti skundą prieš nukentėjusįjį, kaltindamas jį nusikalstamos veikos, nagrinėjamos privataus kaltinimo tvarka, padarymu, jeigu ši veika yra susijusi su jam pareikštu kaltinimu. Jeigu tokie asmenys nesusitaiko, kaltinimai nagrinėjami vienoje byloje.~~

~~2. Nagrinėjant byloje priešpriešinius kaltinimus, pirmas užduoda klausimus, duoda paaiškinimus, pasako baigiamąją kalbą kaltinamasis, kuris pirmas padavė skundą. Jam pirmam suteikiamas ir paskutinis žodis.~~

411 straipsnis. Prisijungimas prie privataus kaltinimo

~~Privataus kaltinimo tvarka nagrinėjamosiose bylose asmenys, nukentėję nuo kaltinamojo nusikalstamų veikų, kurios susijusios su jau pareikštu privačiu kaltinimu, turi teisę iki įrodymų tyrimo teisme pradžios prisidėti prie jau nagrinėjamo kaltinimo. Jeigu tokie asmenys nesusitaiko, kaltinimai nagrinėjami vienoje byloje.~~

412 straipsnis. Nukentėjusiojo skundo ar teisėto atstovo pareiškimo turinys

~~1. Skundas ar pareiškimas privataus kaltinimo tvarka paduodamas raštu.~~

~~2. Skunde ar pareiškimе turi būti nurodyta: teismo, kuriam teisinga byla, pavadinimas; nusikalstamos veikos, kuria kaltinamas asmuo, padarymo vieta, laikas, padariniai ir kitos esminės aplinkybės; duomenys, kurie patvirtina skunde ar pareiškimе išdėstytas aplinkybes; nukentėjusiojo, nusikalstamos veikos padarymu įtariamo asmens bei liudytojų vardai, pavardės ir gyvenamoji vieta. Skundas turi būti pasirašytas nukentėjusiojo, o 408 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pareiškimas – nukentėjusiojo teisėto atstovo.~~

~~3. Šio straipsnio reikalavimų neatitinkantis skundas nepriimamas ir grąžinamas jį padavusiam asmeniui.~~

~~4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti reikalavimai taikomi ir nukentėjusiojo teisėto atstovo pareiškimui.~~

412⁺ straipsnis. Atsisakymas pradėti privataus kaltinimo bylą procesą

~~1. Teisėjas, gavęs nukentėjusiojo skundą ar jo teisėto atstovo pareiškimą, atsisako pradėti privataus kaltinimo bylą procesą, jeigu skunde ar pareiškimе nurodyti faktai apie nusikalstamą veiką yra akivaizdžiai neteisingi ar yra aiškios šio Kodekso 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės.~~

~~2. Atsisakydamas pradėti privataus kaltinimo bylą procesą, teisėjas priima nutartį.~~

~~3. Nutarties atsisakyti pradėti privataus kaltinimo bylą procesą nuorašas siunčiamas skundą ar pareiškimą padavusiam asmeniui.~~

~~4. Teisėjo nutartį atsisakyti pradėti privataus kaltinimo bylą procesą nukentėjusysis ar jo teisėtas atstovas turi teisę per septynias dienas nuo nutarties nuorašo gavimo apskusti šio Kodekso X dalyje nustatyta tvarka.~~

413 straipsnis. Tailinamasis posėdis

~~1. Jeigu nėra šio Kodekso 412⁽⁺⁾ straipsnio 1 dalyje numatytų pagrindų atsisakyti pradėti privataus kaltinimo bylą procesą, nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas, ir nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo šaukiami pas teisėją sutaukinti. Nusikalstamos veikos padarymu kaltinamam asmeniui kartu su šaukimu išsiunčiamas ir skundo nuorašas.~~

~~2. Taikinamasis posėdis prasideda teisėjo pranešimu apie nukentėjusiojo skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo turinį ir kvietimu susitaikyti. Po to pasisako nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas, ir nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo. Jeigu šie asmenys susitaiko, procesas dėl skundo nutraukiamas.~~

~~3. Nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas, ir nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo susitaikydami gali sudaryti sutartį dėl žalos atlyginimo. Pagal sutartį dėl žalos atlyginimo vėliau gali būti išduotas vykdomasis dokumentas.~~

~~4. Tiek pareikštas nuomones dėl susitaikymo, tiek sutartį dėl žalos atlyginimo taiknamojo posėdžio protokole pasirašo nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas, ir nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo.~~

~~5. Jeigu nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas, ir nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo nesusitaiko, teisėjas priima nutartį nukentėjusiojo skundą perduoti nagrinėti teisiamaajame posėdyje.~~

~~6. Jeigu nukentėjusysis ir (ar) jo teisėtas atstovas į taiknamąjį posėdį neatvyko be svarbios priežasties, laikoma, kad privatus kaltintojas kaltinimo atsisakė. Tokiu atveju procesas dėl skundo nutraukiamas.~~

~~7. Jeigu be svarbios priežasties į taiknamąjį posėdį neatvyksta nusikalstamos veikos padarymu kaltinamas asmuo, teisėjas nukentėjusiojo skundą ar jo teisėto atstovo pareiškimą perduoda nagrinėti teisiamaajame posėdyje.~~

~~414 straipsnis. Teismo veiksmai iki teisiamojo posėdžio~~

~~1. Teismo veiksmus po nukentėjusiojo skundo perdavimo nagrinėti teisiamaajame posėdyje iki teisiamojo posėdžio nustato šio Kodekso XVIII skyriaus taisyklės su šiame straipsnyje numatytomis išimtimis.~~

~~2. Jeigu byloje yra aplinkybių, kurių teismas negali savarankiškai nustatyti, teisėjas, priimdamas nutartį nukentėjusiojo skundą ar jo teisėto atstovo pareiškimą perduoti nagrinėti teisiamaajame posėdyje, paveda prokurorui per nustatytą laikotarpį ištirti šias aplinkybes, o bylos nagrinėjimą tam laikui atideda.~~

~~3. Privataus kaltinimo byloje kaltinamajam ne vėliau kaip prieš tris dienas iki teisiamojo posėdžio pradžios turi būti įteiktas nukentėjusiojo skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo nuorašas.~~

~~4. Dėl nukentėjusiojo skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo perdavimo nagrinėti teisiamaajame posėdyje nusprendžiama per dvidešimt dienų nuo skundo ar pareiškimo gavimo dienos, o byla teisiamaajame posėdyje pradėdama nagrinėti ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo teisėjo nutarties skundą ar pareiškimą perduoti nagrinėti teisiamaajame posėdyje priėmimo.~~

~~415 straipsnis. Privataus kaltinimo bylų nagrinėjimas teisme~~

~~1. Privataus kaltinimo bylų nagrinėjimas teisme vyksta pagal šio Kodekso V dalyje nustatytas taisykles su šio Kodekso 415–417 straipsniuose numatytomis išimtimis.~~

~~2. Privatus kaltintojas turi šio Kodekso 34 straipsnyje numatytas teises.~~

~~3. Privataus kaltinimo byloje įrodymų tyrimas pradėdama nukentėjusiojo skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo paskelbimu. Jį balsu perskaito privatus kaltintojas arba jo atstovas.~~

~~416 straipsnis. Kaltinimo atsisakymas~~

~~1. Privatus kaltintojas turi teisę iki baigiamųjų kalbų pabaigos atsisakyti kaltinimo arba susitaikyti su kaltinamuoju.~~

~~2. Jeigu privatus kaltintojas į teisiamąjį posėdį neatvyksta be svarbios priežasties, laikoma, kad jis kaltinimo atsisako.~~

~~3. Jei privatus kaltintojas atsisakė kaltinimo arba su kaltinamuoju susitaikė, bylos procesas teismo nutartimi nutraukiamas.~~

~~417 straipsnis. Perėjimas iš valstybinio kaltinimo į privatų kaltinimą~~

~~1. Jeigu ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja, kad įtariamojo veika turi šio Kodekso 407 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų požymių, tyrimą atliekantis pareigūnas išaiškina nukentėjusiajam šio teisę kreiptis į teismą privataus kaltinimo tvarka. Dėl šios nusikalstamos veikos bendra tvarka pradėtas ikiteisminis tyrimas nutraukiamas.~~

~~2. Bylą nagrinėjant teisme, kai yra pagrindas manyti, kad kaltinamojo veika gali būti perkvalifikuota iš nusikalstamos veikos, nagrinėjamos valstybinio kaltinimo tvarka, į nusikalstamą veiką, nagrinėjamą privataus kaltinimo tvarka, teisiamojo posėdžio pirmininkas iki įrodymų tyrimo pabaigos paklausia nukentėjusįjį, ar šis nesusitaikytų su kaltinamuoju, jei veika būtų perkvalifikuota pagal šio Kodekso 407 straipsnyje nurodytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnius.~~

~~3. Kai yra galimybė perkvalifikuoti nusikalstamą veiką ir nukentėjusysis reikalauja, kad kaltinamasis būtų nuteistas už nusikalstamą veiką, nagrinėjamą privataus kaltinimo tvarka, teismas dėl šios veikos pasitarimų kambaryje priima nuosprendį, jei yra įstatymų numatytos kitos sąlygos.“~~

14 straipsnis. Įstatymo taikymas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos nagrinėti privataus kaltinimo bylos baigiamos nagrinėti vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiomis privataus kaltinimo bylų nagrinėjimą reglamentuojančiomis nuostatomis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

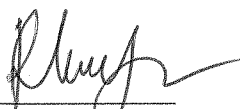
Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Vitalijus Gailius

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-07-13

Dėl Baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr.XIIP-4116 (TAP-16-1144) (16-7623))

Pranešėjas: teisingumo ministras J.Bernatonis

Dalyvauja: TM Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento Baudžiamosios justicijos skyriaus patarėjas J.Kuzma

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

2016-07-04

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-07-12</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p><i>Siūlyti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>